

bygninger. I det Hele maa man vel sige, at det ikke er meget passende, at Staten, naar man ser, at Kommunerne som f. Ex. Aalborg anvende meget betydelige Beføstninger paa deres Skolebygninger, saa selv lader deres Skoler være i den Forfatning, som den i Aalborg nu er. Jeg maa altsaa meget anbefale, at man snarest muligt gaar til at erhverve den nødvendige Grund og til at paabegynde denne Bygning. For Diebliffet ere vi enige med Kommunen om Kjøbet af en Grund til en bestemt Pris. Udsætter man det nu, og denne Grund ikke bliver kjøbt, er Kommunen jo ikke bunden ved sit Bud. Grunden er forholdsvis billig, den ligger lige ved Byen, udenfor, hvor Byen er i en vis Udvidelse; det er 2 Tdr. Land, man vil indkjøbe, og der er ikke forlangt Mere end 4,000 Kr. derfor. — Hvad Rønne Skole angaar, forekommer det mig oprigtig talt, at det er en daarlig Trøst, som den ærede Ordfører gav Beboerne paa Bornholm, at man dog vilde bevilge ligesaa mange eller flere Penge end ifjor til den høiere Undervisning paa Bornholm — man vil bevilge de samme 1,000 Kr. til et Artiumskursus i Rønne og saa 600 Kr. til en Højskole — thi for det Første og Bæsteligste kan det jo ikke nytte de Indbyggere paa Bornholm, der ønske at lade deres Dreng gaa den studerende Vej, at der findes en Højskole, der er understøttet af Staten, det kan sikkert ikke hjælpe dem det Allermindste; og naar man dernæst vil se det fra det rent formelle Standpunkt, at der anvendes det bestemte Kvantum Penge til den høiere Undervisning paa Bornholm, saa kan det jo heller ikke være til nogen Glæde for Bornholmerne, thi de 1,000 Kr. falde jo efter Udvalgets Forslag bort til næste Aar, og saa bliver der kun 600 Kr. tilbage. Nei, hvad det kommer an paa, er, om man ikke finder det billigt, at en affides liggende Ø som Bornholm ikke bliver stillet værre i dette Forhold end det øvrige Land, det er Spørgsmaalet. I det øvrige Land findes nogenlunde ligelig fordelt lærde Skoler, hvor Befolkningen, hvis Sømmere skulle gaa den Vej, kan lade dem faae Undervisning, indtil de kunne blive Studenter fra Skolen. Det følger jo af sig selv, at der ikke er en lærd Skole i hver Kjøbstad, men selv om Befolkningen ogsaa maa sende sine Børn nogen Vej bort, er dog intet Sted i Landet, ialtsald paa Læsø og Anholt og saadanne Smaaver nær, stillet saaledes som Bornholm, hvis Beboere maa sende deres Børn langt bort, for at de kunne ende deres Studier, inden de naae Universitetet. Dette er efter min Mening en Uretfærdighed mod denne Øs Befolkning, en Uretfærdighed, der nu

ganske vist er temmelig gammel, men som man ikke fra dette Things Side har gjort rigtigt i delvis at gaa bort fra ifjor, naar man nu vil sluffe den og tage det fra den, som den har rimelig Forventning om at opnaa. Ganske vist stillede det ærede Udvalg ifjor den Betingelse, at der skulde indledes Forhandlinger med Kommunen og Amtet derovre om at overtage Skolen, men jeg kan næsten ikke tro, at Nogen for Alvor har kunnet bilde sig ind, at disse Forhandlinger kunde lykkes, thi det vilde for Kommunen og Amtet have været en overordentlig dyr Foranstaltning at overtage denne Skole, selv om de havde faaet et ligesaa betydeligt Bidrag til den, som f. Ex. Skolerne i Fredericia og Rolding nu faae. Endringsforslagene vedkommende det kongelige Akademi for de skjønne Kunster skal jeg selvfølgelig efter den Udtalelse, der i saa Henseende fremkom fra den ærede Ordfører, ikke omtale. Der er jo Udfigt, den være nu stor eller lille, til, at ialtsald en Del af de her foreslaede Regtelser atter kunde blive bevilgede til Bdie Behandling. Hvad angaar en Bemærkning, som staar i Betænkningen under Nr. 191 om Regentspladser, da skal jeg i den Anledning nu kun udtale, at jeg om denne Sag skal indlede nærmere Forhandling med Universitetet, men det maa have Lov til at udtale sig om Forholdet, inden Ministeriet vil tage en endelig Bestemmelse. Naar den ærede Ordfører mindede mig om, at Udvalget havde anmodet ifjor og gjentagne Gange iaar om at faae tilsendt Dr. Steenstrups Betænkning om Folkehøjskolerne, saa skal jeg ganske sikkert erklære, at det ikke er min Hensigt at tilstille det ærede Udvalg denne Betænkning, og naar den ærede Ordfører har spurgt hvorfor, skal jeg ogsaa svare derpaa. En saadan Betænkning af en underordnet Embeds- eller Bestillingsmand, som gaar ud paa en Bedømmelse af bestemte Personer eller Skoler, vilde næppe komme frem i den usforbeholdne Renhed, naar Vedkommende ikke var sikker paa, at den ikke kom til Offentlighedens Kundskab, men blev i selve Ministeriet. Jeg kan heller ikke se, hvad Interesse det ærede Udvalg finantsielt kan have deraf. Der er ikke stillet Forslag om Forhøielse af denne Konto, og der er ikke fra Udvalgets Side stillet Forslag om Regtelser paa denne Konto, og ikke ser jeg da, hvorfor man ønsker at faae denne Betænkning. Er det for at bedømme, for at kritifere Ministeriets Fordeling af den til Ministeriets Raadighed stillede Sum, saa kan jeg kun sige, at det staar de Herrer frit for at kritifere, saa meget de ville. Er det for at se, om Ministeriet har sulat fuldt ud eller kun tilbørlig Dr. Steenstrups Indstilling, saa skal